

№ 20

20 02 2026թ.

ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարար
պարոն Համբարձում Մաթևոսյանին

(0010, ք.Երևան, Հանրապետության հր.,
Կառավարական տուն 3)

Հարգելի պարոն նախարար,

Կից ներկայացնում ենք ՀՀ Կառավարության 22 փետրվարի 2018 թվականի N 191-Ն որոշման
հիման վրա կազմված մշտադիտարկումների արդյունքների վերաբերյալ 2025թ.-ի տարեկան
հաղորդումը:

Հարգանքով՝

Դավիթ Դանիելյան
Գլխավոր տնօրեն

ՄՇՏԱԴԻՏԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԱՄՓՈՓ ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2025թ.

Մշտադիտարկումների օբյեկտը	Մշտադիտարկումների վայրը	Ցուցանիշը	Մշտադիտարկումների տեսակը	Հաճախակա-նությունը	Արդյունքը ¹				
					I եռ.	II եռ.	III եռ.	IV եռ.	
Մակերևութային ջրեր	1. Հիդրոտեխնիկական կառույցի (հանքաջրերի մաքրման կայան) մաքրված ջրերի արտաթողման կետ: Արտաթողման կետից վերև ներքև ջրային ավազանի նմուշարկման կետեր	1. Տրոգտագործման թույլտվության (ՋԹ) N 005223 5-2-Ջ/Կ-Մ-Ն, 09.03.2023թ նորմեր 2. ՀՀ Կառավարության 2011թ. հունվարի 27-ի N 75-Ն որոշմամբ սահմանված նորմեր	Նմուշառում, նմուշի լաբորատոր հետազոտում-թյուն	Շաբաթա-կան մեկ անգամ	Արտաթորման կետ				
					Անվանում	I եռ.	II եռ.	III եռ.	IV եռ.
					Ցինկ, գ/մ ³	0.001201	0.0016	0.0013	0.0035
					Պղինձ, գ/մ ³	0.00159	0.00337	0.00647	0.00717
					Երկաթ, գ/մ ³	0.451	0.118	0.047	0.032
					Մանգան, գ/մ ³	0.0296	0.0039	0.0040	0.0018
					Քրոմ ³⁺ , գ/մ ³	0.0010135	0.0015	0.001	0.0013
					Կապար, գ/մ ³	0.00011	0.01133	0.016	0.0027
					Կոբալտ, գ/մ ³	0.000209	0.0002	0.000233	0.0013
					Մոլիբդեն, գ/մ ³	0.001	0.0194	0.029	0.06
					Նատրիում, գ/մ ³	11.598	6.143	13.607	35.420
					Մուլֆատներ, գ/մ ³	25.21	15.32	27.06	247.5
					Քլորիդներ, գ/մ ³	5.64	5.76	7.49	6.94
					Նիտրատներ, գ/մ ³	2.360	1.727	1.020	0.70
					Նիտրիտներ, գ/մ ³	0.0169	0.0290	0.0103	0.3145
					Կախված նյութեր,գ/մ ³	13.37	22.27	23.07	17.73
					ԹԿՊ, գ/մ ³	3.56	2.20	2.79	3.16
					ԹՔՊ, գ/մ ³	10	8.56	9.7	10.63
					Մինչև արտաթորման կետ				
					Անվանում	I եռ.	II եռ.	III եռ.	IV եռ.
					Ցինկ, գ/մ ³	0.1752	0.0890	0.1040	0.0770
					Պղինձ, գ/մ ³	0.0169	0.0074	0.0092	0.0065
					Երկաթ, գ/մ ³	0.426	0.236	0.160	0.147
					Մանգան, գ/մ ³	0.165	0.117	0.230	0.147
					Քրոմ ³⁺ , գ/մ ³	0.000459	0.000833	-	0.000333
					Կապար, գ/մ ³	0.0004	0.0110	0.0153	0.0033
					Կոբալտ, գ/մ ³	0.00058	-	0.0005	0.001
					Մոլիբդեն, գ/մ ³	1.291	0.735	0.898	0.600
					Նատրիում, գ/մ ³	84.05	44.03	115.32	112.67
					Մուլֆատներ, գ/մ ³	349.67	200.57	479.46	443.07
					Քլորիդներ, գ/մ ³	14.89	8.80	14.03	15.63

¹ Թվերը ներկայացված են եռամսյակների միջինացված տվյալների հիման վրա, ամբի մանրամասն տվյալները ներկայացված են եռամսյակային հաշվետվություններում:

Նիստատներ, գ/մ ³	5.51	2.073	0.72	2.41
Նիսարխտներ, գ/մ ³	0.246	0.268	0.659	0.777
Կախված կյուբեր, գ/մ ³	19.0	39.6	20.3	13.9
ԹԿՊ, գ/մ ³	6.99	4.72	6.36	10.99
ԹՔՊ, գ/մ ³	37	12	29	18

Արտաբերական կետից հետո

Անվանում	I եռ.	II եռ.	III եռ.	IV եռ.
Ցինկ, գ/մ ³	0.1793	0.0727	0.0923	0.0843
Պղինձ, գ/մ ³	0.0153	0.0070	0.0078	0.0062
Երկաթ, գ/մ ³	0.444	0.114	0.167	0.167
Մանգան, գ/մ ³	0.178	0.114	0.237	0.167
Քրոմ ³⁺ , գ/մ ³	0.000433	0.000833	-	0.000333
Կապար, գ/մ ³	0.0003	0.0117	0.0153	0.0033
Կոբալտ, գ/մ ³	0.000656	-	0.000500	0.001000
Մոլիբդեն, գ/մ ³	1.280	0.733	0.865	0.620
Նատրիում, գ/մ ³	85.16	44.29	113.30	111.81
Սուլֆատներ, գ/մ ³	378.75	205.80	479.33	448.13
Քլորիդներ, գ/մ ³	16.77	8.21	14.03	15.78
Նիտրատներ, գ/մ ³	5.36	2.57	0.997	2.6267
Նիտրիտներ, գ/մ ³	0.282	0.267	0.883	0.827
Կախված կյուբեր, գ/մ ³	20.6	12.7	22.0	28.1
ԹԿՊ, գ/մ ³	6.32	4.79	7.01	11.42
ԹՔՊ, գ/մ ³	37	10	28	19

Նշանակումները պետք է համապատասխանեցնել սվեդենացի կոդերում ընդ

Նշանակումներ	Սահմանափակում										
IV	BHG7	BHG8	BHG10	BHG11	BHG13	BHG16	PS1	PS2	CS4 C-22	CS5 C-34	CS6 C-29
III	1,72	11,1	14,03	10,2	34,3	36,1	35,3	29,4	29,2	21,9	24,1
I	7,10	7,27	7,13	8,07	6,40	7,51	8,32	5,31	17,24	16,98	9,73
	P2	V*P17	V*P16	P7	V*P08	V*P06	V*P05	V*P04	V*P03	VP02	VP01

Արտաբերական կետից հետո

Սահմանափակում

Սահմանափակում

Սահմանափակում

Սահմանափակում

Սահմանափակում

Սահմանափակում

Սահմանափակում

Մթնոլորտային օդ	արտարժան հրավարակ, ընդերքօդափոխման թափոնների օբյեկտի տարածք.	Հանրախոշի արդ թվում՝ կակայալ մասնիկներ (PM10 և PM2.5) 22 հառավարության 02.02.2006թ.-ի թիվ 160-Ն որոշում	Նմուշի լաբորատոր հետազոտություն	2աբաթական մեկ անգամ՝ 24 ժամ տևողությամբ	Սթնոլորտային օդում փոշի, միջին եռամսյակային օրական, մգ/մ ³	I եռ.	II եռ.	III եռ.	IV եռ.	
Հողային ծածկույթ	Ընդերքօդափոխման թափոնների օբյեկտի տարածք Գեղանուշի արչամբար	Հողերի բխական կազմ մետաղների պարունակությունը՝ Pb, V, Li, Be, Zn, As, Mo, Cd, Sn, Sb	Նմուշառում, նմուշի լաբորատոր հետազոտություն	Նվազագույնը տարին երկու անգամ	Սարածք Ազդ. գոտ. դուրս Հարավ-արլ Հյուսիս-արլ	Pb, գ/կգ 0.0185 0.0115 0.05	V, գ/կգ 0.115 0.18 0.16	Li, գ/կգ 0.035 0.0145 0.04	Be, գ/կգ 0.0014 0.0009 0.0026	Se, գ/կգ 0.004 0.0011 0.0026
Վարյի բնություն, կենսամիջավայր, կարմիր գրքում ընդգրկված, ենդեմիկ տեսակներ	Ընդերքօդափոխման տարածք և հարակից շրջան	Սարածքին բնորոշ վարյի բնության ներկայացուցիչների բանակ, աճելավարելի և ապրելավարելի տարածք. պարույրացիայի փոփոխություն	Հաշվառում, նվազագույն թյուն, թարտեզագրում	Տարեկան մեկ անգամ	Սարածք Ազդ. գոտ. դուրս Հարավ-արլ Հյուսիս-արլ	As, գ/կգ <0.1 <0.1 <0.1	Mo, գ/կգ 0.0031 0.0033 0.0017	Cd, գ/կգ 0.00026 0.00058 0.0027	Sn, գ/կգ 0.0015 <0.05 0.002	Sb, գ/կգ 0.0006 0.0003 0.0009

2-րդ եռ

Յինկ, գ/մ ³	0.001
Պղինձ, գ/մ ³	0.0025
Երկաթ, գ/մ ³	0.46
Մանգան, գ/մ ³	0.003
Քրոմ ³⁺ , գ/մ ³	0.0013
Կադմի, գ/մ ³	0.0001
Մոլիբդեն, գ/մ ³	0.024
Կոբալտ, գ/մ ³	0.002
Նատրիում, գ/մ ³	16.86
Արժաստաններ, գ/մ ³	7.3
Քլորին, գ/մ ³	3.56
Նիտրատներ, գ/մ ³	4.01
Նիտրիտներ, գ/մ ³	0.03
Կալցիում, գ/մ ³	38.4
Պ.Կ.Մ.Թ	2.1
Պ.Կ.Մ.Թ	15

Արդյունքները ներառում են ֆոնային (ըստ Կլարկի) ցուցանիշները (համալսարան) տարեկան

Կից հավելված 1

«Կապանի Լեռնահարստացման Կոմբինատ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) լեռնահատկացման սահմաններում առկա կենսաբազմազանության կարգավիճակի ռեեստր

2025 թվական

Մշտադիտարկումների դիտակետերի անվանումները	Արտադրական հրապարակների տարածք	Արտադրական գործունեության ազդեցության գոտուց դուրս	Հայտնաբերված որոշ տեսակների ֆոտոհավաստում	Նշումներ
Ընկերության լեռնահատկացման սահմաններում Հայաստանի Կարմիր գրքում գրանցված բույսերի կարգավիճակ				
<p>Գեղանուշի պոչամբար</p> <p>Հանքաջրերի մաքրման ավազան</p> <p>Նախկին Շահումյան բանավան</p> <p>Արտադրական հրապարակ</p>	<p>Ընկերության արտադրական հրապարակների տարածքներում Հայաստանի Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակներ չեն արձանագրվել</p>	<p>Արտադրական գործունեության տարածքներից դուրս 2-րդ եռամսյակում Հայաստանի Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակներ չեն արձանագրվել:</p>		
Էնդեմիկ և այլ բույսերի տարածման կարգավիճակ				
<p>Գեղանուշի պոչամբար</p>	<p>Ընկերության արտադրական հրապարակների տարածքներում դիտվել են բույսերի հետևյալ տեսակները՝</p> <p>Մանուշակ բուրավետ (<i>Sweet violet</i>) Մկնասոխ սիբիրական (<i>Scilla sibirica</i>) Թզարմատ գարնանային (<i>Ficaria verna</i>) Տատասկափուշ խոնարված (<i>Carduus nutans</i>) Երնջակ դաշտային (<i>eryngium campestre</i>) Ցաքի փշոտ (<i>Paliurus spina cristi</i>) Տուղտավարդ (<i>Alcea</i>) Եփորբիա (<i>Euphorbia</i>) Դրախտաձառ սովորական (<i>cotinus coggygria</i>) Մարգարտածաղիկ (<i>Leucanthemum vulgare</i>)</p>	<p>Պայթակենի (<i>Colutea</i>) Ձիաձեռ դաշտային (<i>Equisetum arvense</i>) Երնջակ դաշտային (<i>eryngium campestre</i>) Ցաքի փշոտ (<i>Paliurus spina cristi</i>) Phellinus robustus Խնկածաղիկ սովորական (<i>Origanum</i>) Տուղտավարդ (<i>Alcea</i>) Եփորբիա (<i>Euphorbia</i>) Դրախտաձառ սովորական (<i>cotinus coggygria</i>)</p>	 	
<p>Հանքաջրերի մաքրման ավազան</p>	<p>Ձիաձեռ դաշտային (<i>Equisetum arvense</i>) Երնջակ դաշտային (<i>eryngium campestre</i>) Ցաքի փշոտ (<i>Paliurus spina cristi</i>) Խնկածաղիկ սովորական (<i>Origanum</i>) Տուղտավարդ (<i>Alcea</i>) Մարգարտածաղիկ (<i>Leucanthemum vulgare</i>) Վայրի գոռցեր (<i>Polygonum</i>) Սատանի խոտ Կոստուկ խոտ (<i>Solanaceae</i>)</p>	<p>Եփորբիա (<i>Euphorbia</i>) Դրախտաձառ սովորական (<i>cotinus coggygria</i>) Եղեսպակ (<i>Salvia sclarea</i>) Օձախոտ Էխիում (<i>Echium vulgare</i>) Վայրի գոռցեր (<i>Polygonum</i>) Բամբուկ (<i>Bambusa</i>) Սատանի խոտ Կոստուկ խոտ (<i>Solanaceae</i>) Մոշի թուփ (<i>Rubus fruticosus</i>)</p>	 	
<p>Նախկին Շահումյան բանավան</p>	<p>Տատասկափուշ խոնարված (<i>Carduus nutans</i>) Երնջակ դաշտային (<i>eryngium campestre</i>) Ցաքի փշոտ (<i>Paliurus spina cristi</i>) Տուղտավարդ (<i>Alcea</i>) Եփորբիա (<i>Euphorbia</i>) Դրախտաձառ սովորական (<i>cotinus coggygria</i>) Մոշի թուփ (<i>Rubus fruticosus</i>)</p>			

Մշտադիտարկումների դիտակետերի անվանումները	Արտադրական հրապարակների տարածք	Արտադրական գործունեության ազդեցության գոտուց դուրս	Հայտնաբերված որոշ տեսակների ֆոտոհավաստում	Նշումներ
Արտադրական հրապարակ	<p>Տաստակափուշ խոնարված (<i>Carduus nutans</i>) Ցաքի փշոտ (<i>Paliurus spina cristi</i>) Խոնդատ հրաշալի (<i>Verbascum speciosum</i>) Մարգարտածաղիկ (<i>Leucanthemum vulgare</i>) Օճառախոտ դեղագործական (<i>Saponaria officinalis</i>) Օճախոտ Էխիում (<i>Echium vulgare</i>) Բամբուկ (<i>Bambusa</i>) Մոշի (<i>Rubus fruticosus</i>)</p>		 	
Ընկերության լեռնահատկացման սահմաններում Հայաստանի Կարմիր գրքում գրանցված կենդանիների կարգավիճակ				
Գեղանուշ պոչամբար				

Մշտադիտարկումների դիտակետերի անվանումները	Արտադրական հրապարակների տարածք	Արտադրական գործունեության ազդեցության գոտուց դուրս	Հայտնաբերված որոշ տեսակների ֆոտոհավաստում	Նշումներ
<p>Հանքաջրերի մաքրման ավազան</p> <p>Նախկին Շահումյան բանավան</p> <p>Արտադրական հրապարակ</p>	<p>Ընկերության արտադրական հրապարակների տարածքներում Հայաստանի Կարմիր գրքում գրանցված կենդանատեսակներ չեն արձանագրվել</p>	<p>Ընկերության արտադրական հրապարակների ազդեցության գոտուց դուրս առաջին եռամսյակում Կարմիր գրքում ներառված կենդանիներ չեն գրանցվել</p>		
Էնդեմիկ և այլ կենդանիների տարածման կարգավիճակ				
<p>Գեղանուշի պոչամբար</p>	<p>Ընկերության արտադրական հրապարակների տարածքներում գրանցվել են Անթև կարմրամուկ (<i>European firebug</i>) Զարդարուն ջրաչափիկ (<i>Coenagrion ornatum</i>) Խեչափառ- <i>potamon potamios</i> Զատկաբզեզ- (<i>Coccinella septempunctata</i>) <i>Altica</i> Թրթուր -<i>Apple maggot</i></p>	<p>Ընկերության արտադրական հրապարակների ազդեցության գոտուց դուրս գրանցվել են`</p>	 	
<p>Հանքաջրերի մաքրման ավազան</p>	<p>Գծավոր վահանակիր (<i>Graphosoma lineatum</i>) Խեչափառ- <i>potamon potamios</i> Զատկաբզեզ- (<i>Coccinella septempunctata</i>). <i>Altica</i></p>	<p>Սպիտակ Ձկնկույ (<i>Ardea alba</i>) Կապտաթիթեռ իկար (<i>Polyommatus icarus</i>) Կաղամբաթիթեռ (<i>Large white</i>) Մոխրագույն մետաքսաթիթեռ (<i>idaea seriata</i>) Միմպետրում ֆլավելուում (<i>Sympetrum eroticum</i>) Ճայտուկ (<i>Sympetrum striolatum female</i>) Գծավոր վահանակիր (<i>Graphosoma lineatum</i>)</p>	 	
<p>Նախկին Շահումյան բանավան</p>	<p>Գծավոր վահանակիր (<i>Graphosoma lineatum</i>) Զատկաբզեզ- (<i>Coccinella septempunctata</i>). <i>Altica</i> Թրթուր -<i>Apple maggot</i></p>	<p>Մարգարտային դեղին թիթեռնիկ (<i>Colias hyale</i>) Կապտավարդ թիթեռնիկ (<i>Limenitis reducta</i>) Զարդարուն ջրաչափիկ (<i>Coenagrion ornatum</i>) Զատկաբզեզ- (<i>Coccinella septempunctata</i>). <i>Altica</i> Թրթուր -<i>Apple maggot</i></p>	 	
<p>Արտադրական հրապարակ</p>	<p>Արջաթիթեռ (<i>Arctia villica</i>) Անթև կարմրամուկ (<i>European firebug</i>) Կաղամբաթիթեռ (<i>Large white</i>) Մոխրագույն մետաքսաթիթեռ (<i>idaea seriata</i>) Թարախաբզեզ (<i>Meloidae</i>) Միմպետրում ֆլավելուում (<i>Sympetrum eroticum</i>) Ճայտուկ (<i>Sympetrum striolatum female</i>) Զատկաբզեզ- (<i>Coccinella septempunctata</i>).</p>		 	

Մշտադիտարկումների դիտակետերի անվանումները	Արտադրական հրապարակների տարածք	Արտադրական գործունեության ազդեցության գոտուց դուրս	Հայտնաբերված որոշ տեսակների ֆոտոհավաստում	Նշումներ
				

Մոնիթորինգի մասնակիցներ՝ Մարիաննա Հարությունյան, Սոնա Գրիգորյան, Աիդա Ալեքսանյան

«Կապանի Լեռնահարստացման Կոմբինատ» ՓԲԸ-ի բնապահպանության նմուշառման վայրերի կորդինատներ ARMWGS-84 կորդինատային համակարգով

Մակերևութային ջրեր

Մոնիտորինգի կետը	Հապավում	x	y
Նորաշենիկ/Խալաջ գետ՝ արտաթողման կետի ազդեցության գոտուց վերջ	ՋW5	8625274	4343062
Շահումյանի անվան հանքավայրի հանքաջրերի արտանետում արտաթողման կետից	ՋW2	8625504	4342896
Նորաշենիկ/Խալաջ գետ՝ արտաթողման կետի ազդեցության գոտուց ներքե	ՋW6	8625463	4342907

Օդի նմուշառում

Մոնիտորինգի կետ	Հապավում	x	y
Արտադրական տարածք	ՕՕ2	8623576	4342329
Գեղանուշի պոչամբարի մոտակայք	ՕՕ1	8622739	4340635

Գրունտային ջրերի մակարդակի պիեզոմետրիկ չափումներ*

Անվանում	Հապավում	X	Y
Յուսիսային պատվար	ՊP2	8623092	4340967
Հարավային պատվար	ՊP1	8623047	4340227

* Նշված են պայմանական երկու պատվարների կորդինատները, պիեզոմետրական անցքերը տեղադրված են պատվարների վրա որոշակի հեռավորությամբ

Հողի նմուշառում

Մոնիտորինգի կետ	Հապավում	x	y
Գեղանուշի պոչամբար, հնարավոր ազդեցության տարածք	ՀՏ 5	8623094	4340027
Գեղանուշի պոչամբար, հնարավոր ազդեցությունից դուրս	ՀՏ 4	8623197	4341116

Կենսաբազմազանություն

Մոնիտորինգի կետը	Հապավում	x	y
Գեղանուշ պոչամբարի հարակից տարածք	ԿB1	8622650	4340705
Հանքաջրերի մաքրման ավազանի հարակից տարածք	ԿB2	8625141	4343146
Նախկին Շահումյան բանավանի հարակից տարածք	ԿB3	8623692	4343315
Արտադրական հրապարակ	ԿB4	8623575	4342329

Թափոններ

Մոնիտորինգի կետը	Հապավում	x	y
Թափոնների ժամանակավոր պահման վայր	ԹW 2	8624069	4342304
Գեղանուշի պոչամբար	ԹW 1	8622922	4340865

